

Styrdokument för Korsholms kommun 2017–2018

(godkänt av kommunfullmäktige § 87/17.11.2016, kommentarer för 2018 angivna med fet och kursiv stil)

29

Styrdokumentet är ett övergripande dokument, vars målsättning är att tydliggöra kommunens prioriteringar. Dokumentet knyter samman kommunens existerande strategier, deras handlingsprogram samt allmänna målsättningar. Styrdokumentet lyfter fram de mest centrala åtgärderna under de närmaste åren. Avsikten är att verka enligt riktlinjerna i den strategiska generalplanen och dokumentet *Korsholm 2040 – utveckling och välfärdstrender*

Enligt *Korsholmsstrategin* ska kommunen erbjuda högklassig och lättillgänglig service i boendemiljöer som hör till de trivsammaste i landet. Korsholm eftersträvar en balanserad, positivt befolkningstillväxt i alla delområden. Den kommunala verksamheten grundar sig på en hållbar ekonomi. Korsholm är en ledande österbottnisk landskommun och drivande kraft för regional utveckling.

Tyngdpunkten ligger på stora och långsiktiga helheter som kräver en koordinerad verksamhet över sektorgränserna. Styrdokumentet kopplar de politiska prioriteringarna till budgetbeslutet vilket framhäver beslutsfattarnas roll i processen och ger klara riktlinjer åt tjänstemannakåren. Styrdokumentet behandlas av kommunfullmäktige. Det styr budgetarbetet tillsammans med ekonomiplanen och de mera detaljerade budgetdirektiven och tillfogas budgetboken.

Nationella målsättningar och trender som påverkar Korsholms kommun

Den av regeringen Sipilä aviserade Vård- och landskapsreformen kommer att radikalt förändra kommunernas roll och uppgifter. Genom reformen lyfts ansvaret för hela social- och hälsovården, räddningsväsendet och miljöhälsovården bort från kommunerna till en nya aktör, landskapet. Kommunens ansvar för all service inom de sektorerna försvinner och kommunens huvuduppgifter blir bildning, livskvalitet för invånarna och regional livskraft. Reformen planeras träda i kraft fullt ut 1.1.2019. Reformen innebär också en radikal förändring då över hälften av driftsbudgeten och nästan lika mycket av kommunens personal överförs till landskapet samtidigt som staten begränsar kommunalskatten och skär ner kommunens statsandelar. Under de två kommande åren 2017-18 kommer kommunens verksamhet därför att präglas av förberedelser för reformen och kommunens ändrade roll från 2019, samtidigt som en god service för kommuninvånarna inom alla de sektorer som kommunen har ansvar för till 1.1.2019 också måste garanteras. **(Vård- och landskapsreformen är uppskjuten med minst ett år.)**

Den kommunala ekonomin kommer att vara ansträngd och kommunen måste anpassa sig till en minskad statlig finansiering av verksamheten. Kraven på servicens tillgänglighet och kvalitet ökar ändå kontinuerligt. Befolkningstillväxten liksom den förändrade åldersstrukturen skapar ett behov att vidareutveckla både svensk- och finskspråkig service. Målsättningen är att serviceutbudet ska vara på en god nivå i Korsholms kommun och i landskapet samt att de av kommunen ägda fastigheterna för social- och hälsovård utnyttjas för motsvarande ändamål även efter reformen 2019. Korsholms kommun deltar aktivt i arbetsgrupperna som arbetar fram de nya strukturerna i landskapet Österbotten.

Investeringsbehovet fortsätter vara högt framför allt kommer satsningar inom bildningsväsendet att ske. Detta ökar skuldsättningen, avskrivningarna och driftsutgifterna. Kommunen ska sträva till hållbar ekonomi gällande kostnader och investeringar. Staten kommer för sin del att eftersträva samma sak vilket i sin tur också påverkar kommunen negativt. Målet är att genom åtgärder under åren 2016-2018 balansera verksamhetens ekonomi så att finansieringen täcker utgifterna och det ackumulerade överskottet kan hållas positivt och växa.

Investeringsnivån anpassas under 2017-2018 så att investeringarna under investeringsperioden 2017-2021 kan täckas med årsbidraget till minst 90 % (i medeltal). Trots det minskade ekonomiska utrymmet är personalens tillräcklighet och trivsel i nyckelställning för att kommunen skall kunna tillhandahålla den lagstadgade service befolkningen har rätt till.

Till de nationella trenderna hör en vilja att åstadkomma en mera enhetlig samhällsstruktur samt en strävan, i enlighet med kommunens klimat- och energistrategi, efter minskade utsläpp och ekosmarta lösningar. Den försämrade bytesbalansen på nationell nivå leder till en starkare politisk efterfrågan på exportorienterad näringsverksamhet. Detta gynnar Österbotten, Vasaregionen och Korsholm med välmående exportnärings. Den nya omgivningen förutsätter en målinriktad politik som bygger på samarbete mellan näringsliv, utbildning och myndigheter.

Hotbilder för regionen och Korsholms kommun är logistisk isolering, sämre utbildningsutbud, ett sämre samarbetsklimat, ett försvagat energikluster och en ny våg av utflyttning till större städer. Idag ger regionens breda utbud av utbildningsplatser, en ökande befolkning och internationella kontakter i kombination med en växande export en jämförelsevis stark grund för att utveckla den offentliga servicen i takt med kommunens utveckling.

Finland har under en längre tid befunnit sig i en lågkonjunktur. Detta minskar företags intresse för investeringar vilket påverkar utbudet av arbetsplatser och därigenom kommunens skatteintäkter. En högre arbetslöshet är ett hot mot en ekonomiskt gynnsam utveckling såväl i Korsholm som i Finland över lag.

Centrala åtgärder åren 2017 och 2018

Samhällsplanering - boende, näringsliv, trafik

30

Korsholms kommuns målsättning är en fortsatt befolkningsökning i hela kommunen. Befolkningen uppgick 31.12.2015 till 19 302 invånare (**19 380 invånare 31.12.2016**). Den årliga tillväxten har underskridit målsättningen de senaste fyra åren. En balanserad befolkningsökning på minst 1 %/år går att uppnå igen om kommunen kan erbjuda attraktiva bostadstomter. Den strategiska generalplanen och dokumentet Korsholm 2040 – utvecklings och välfärdstrender utgör en central bas för samhällsplaneringen.

Viktigt för välfärden är tillgången till lämpliga boendeformer i livets alla skeden i en trivsam och säker miljö. Den äldre befolkningen i åldern 65-84 år ökar i alla kommundelar vilket ställer särskilda krav på hindersfritt boende. Korsholms kommun skapar genom planändringar förutsättningar för höghusbyggande i kommundelscentra samt beaktar i allt sitt planearbete behovet av olika boendeformer. Kommunen samarbetar med företag och föreningar för att påskynda byggandet av hindersfritt boende. Exempel på detta är initiativen till hybridkvarter i Smedsby och intentionsavtalet med Solf byråd. Kommunen satsar via Korsholms Bostäder FAB på att öka utbudet av hyreslägenheter. Aktiekapitalet i Korsholms bostäder stärks med 2 M€ för att möjliggöra nyinvesteringar både i boenden för speciella grupper (ex effektiviserat serviceboende) och vanliga hyresbostäder. Medel till förhöjningen av aktiekapitalet fås från försäljning av lägenheter som kommunen äger.

Arbetet med en ny delgeneralplan för Karperö-Singsby fortsätter. En revidering av delgeneralplanen för Kvevlax påbörjas under år 2016 och fortsätter båda åren 2017 och 2018. Revidering av stranddelgeneralplanen för Björkö-Replot påbörjas under år 2017. Även för Replot och Helsingby - Toby påbörjas delgeneralplaner under perioden. Detaljplaner som möjliggör olika boendeformer görs mest i Smedsby men även i Solf och Kvevlax.

Korsholms kommun utvecklar industriområdena i kommunen med speciell tonvikt på Fågelbergets utvidgade område. På området Vikby II samarbetar kommunen med ett privat företag i syfte att effektivisera marknadsföringen och påskynda etableringen av nya företag i området.

I Smedsby planeras ett hybridkvarter som förutom hindersfritt boende erbjuder möjligheter till mikroföretag och serviceföretag. Utvidgning av farmområdet i Vassor görs genom planering tillsammans med Vöra kommun.

Kommunen underhåller kommunala gator och samarbetar med väglagen och NTM-centralen så att vägnätet i kommunen hålls i skick.

Kommunen skapar förutsättningar för tredje sektorn och uppmanar dessa att ta egna initiativ som förbättrar livskvaliteten i byarna.

Genom innovativ näringslivspolitik söker kommunen samarbete med privata sektorn inom nya områden.

Korsholms kommun är attraktivt för företag och lockar invånare att bosätta sig och stanna i kommunen. Kommunens image spelar därför en stor roll. En kommunikationsplan gör upp för att säkerställa en rättvis och positiv bild av kommunen.

Service

Med beaktande av de förändringar som vård- och landskapsreformen innebär planerar kommunen servicen i takt med att befolkningen ökar och demografin förändras. Kommunen följer kontinuerligt med utvecklingen av olika nyckeltal i den elektroniska välfärdsberättelsen samt baserar sitt programarbete på uppdaterade befolkningsprognoser. I den strategiska generalplanen har centrala områden för den kommande tillväxten definierats och en utvidgning av den fasta servicen sker främst på dessa platser. Målsättningen är att befolkningen också i fortsättningen skall ha tillgång till lätt tillgänglig service i alla kommundelar både inom de sektorer som kommunen och de som landskapet ansvarar för. Förutsättningarna för kommersiell service stärks genom områdesvis helhetsplanering.

Kommunen utvecklar servicen med ett brukarorienterat perspektiv och vid behov genom nya koncept för att uppnå en god kostnadseffektivitet och brukartillfredsställelse. Nätbaserade lösningar blir allt mer användarvänliga och kan erbjuda allt fler tjänster oberoende av var man bor.

Dagvården och förskola sker i ändamålsenliga och kostnadseffektiva enheter i enlighet med planen för småbarnspedagogik och förskolans läroplan. Den grundläggande utbildningens utrymmen ska enligt fullmäktiges fastställda principer 30.3.2015 planeras i form av lärcenter i kommunens delområden. Lärcenter omfattar service inom förskola, skola, bibliotek och kan sammanvändas med fria bildningen, kultur, fritid och lokala föreningar. Förskoleundervisningen och morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolbarn ska ordnas ändamålsenligt i anslutning till lärcenter om möjligt. Undervisningsutrymmen planeras så att de uppfyller kriterierna för ändamålsenliga utrymmen baserat på de nya nationella riktlinjerna där man lyfter fram möjligheten till flexibla lärmiljöer. Genom dem kan man erbjuda eleverna undervisningsutrymmen som samverkar med målsättningen i den nya läroplanen. Detta innebär bland annat att utrymmena planeras så att flera lärare kan jobba tillsammans med flera grupper samtidigt och stöda varandra i inlärning och undervisning. Visionen är att skapa en god och jämlik grundläggande utbildning för barnen.

Stadsregionen

Korsholms kommun verkar aktivt för en bättre samordning av markanvändningen, boendet och trafiken samt produktionen och användningen av service över kommungränserna. Korsholms kommun arbetar för att förverkliga de målsättningar som regionen kommit överens om i strukturplanen för Vasa stadsregion (MAL) och Livskraftsstrategin. I enlighet med fullmäktiges ställningstagande 15.6.2015 söker kommunen också aktivt samarbetsmöjligheter inom alla sektorer med andra kommuner i Vasaregionen för att utveckla invånarnas service på ett kostnadseffektivt sätt.

Korsholms kommun medverkar och stöder Vasa stads medverkan i statens AIKO –program 2016 - 2018 (Alueelliset innovaatiokeskukset) samt det tillväxtavtal som ingår i programmet.

Korsholms kommun verkar för att Vasaregionens turism når sina strategiska målsättningar att öka turistföretagens omsättning och därigenom antalet arbetsplatser i regionen. Målsättningen är att Kvarkens världsarv får ett större nationellt erkännande och marknadsförs internationellt av Centralen för turistfrämjande.

31

Korsholms kommun verkar för att utforma en regional strategi för användning, utveckling och utbyggnad av idrottsanläggningar i Vasanejden.

Korsholm lyfter fram frågan om viktiga överkommunala strukturer som är gemensamma för hela Österbotten (t.ex. specialistsjukvård, räddningstjänsten, andra stadens utbildning och förutsättningar för näringslivsutveckling).

Övrig utveckling av verksamheten

En ny kommunstrategi utarbetas i enlighet med nya kommunallagen.

Kommunen arbetar för en bättre regional koordinering av kollektivtrafiken.

Korsholms kommun bevakar aktivt kommunens intressen vid uppgörandet av Österbottens landskapsplan 2040.

Världsarvsområdet utvecklas som en helhet med högklassiga besökspunkter i Svedjehamn och genom Världsarvsporten invid Replot bro. Kommunen arbetar för att en Världsarvsväg mellan Björkö och Vistan förverkligas.

Flyktningmottagning är en kontinuerlig verksamhet i kommunen. Kommunfullmäktige fastställer antalet kommunplatser för flyktningverksamheten.

För att trygga grundläggande servicefunktioner vid krissituationer, vidtar kommunen behövliga åtgärder i enlighet med kommunens beredskapsplan och de olika centralernas krishanteringsplaner.

Våren 2017 godkänns en ICT-strategi för kommunen där tydliga strategiska mål ställs för att utveckla och utöka användningen av elektroniska tjänster inom alla kommunens verksamhetsområden. ICT-strategin implementeras i verksamheten under åren 2017 och 2018.

Uppföljning

Kommunen gör i samband med bokslutet en genomgång av hur budgetens skriftliga målsättningar uppfyllts liksom målsättningarna i styrdokumentet. I september varje år presenteras för kommunfullmäktige en mellanrapport över hur de skriftliga målsättningar för pågående år uppfylls. Styrdokumentet samt de mål för verksamheten och ekonomin som nämns under varje nämnd är i nyckelställning för uppföljningen och den interna kontrollen.

Kommunfullmäktige godkände i § 100/21.9.2017 följande svar på en motion om initierande av samgångsförhandlingar med Vasa stad:

Fullmäktige omfattar motionen och inleder förhandlingsprocessen med Vasa stad. Kommunstyrelsen som är ansvarig för förhandlingsprocessen, utarbetar och fastställer en förhandlingsstrategi samt ser över resurseringsbehov, såsom en processkoordinator. I processen ska fullmäktige, nämnder, sektioner och tjänstemän involveras samt invånare och andra intressenter engageras.

Målet med förhandlingarna för Korsholm är ett samgångsavtal som fullmäktige därefter tar ställning till.

Fullmäktige godkände ytterligare följande åtgärdsmotion till beslutet:

Innan fullmäktige tar det avgörande beslutet angående fusion eller samgång med Vasa hålls en rådgivande folkomröstning i Korsholm.